

Planprogram for kommunedelplan for naturmangfold

Fastsatt 20.06.2024

Landbrukets kulturlandskap, Punsvika i Ballangen

Foto: Kristoffer Klem Bergersen

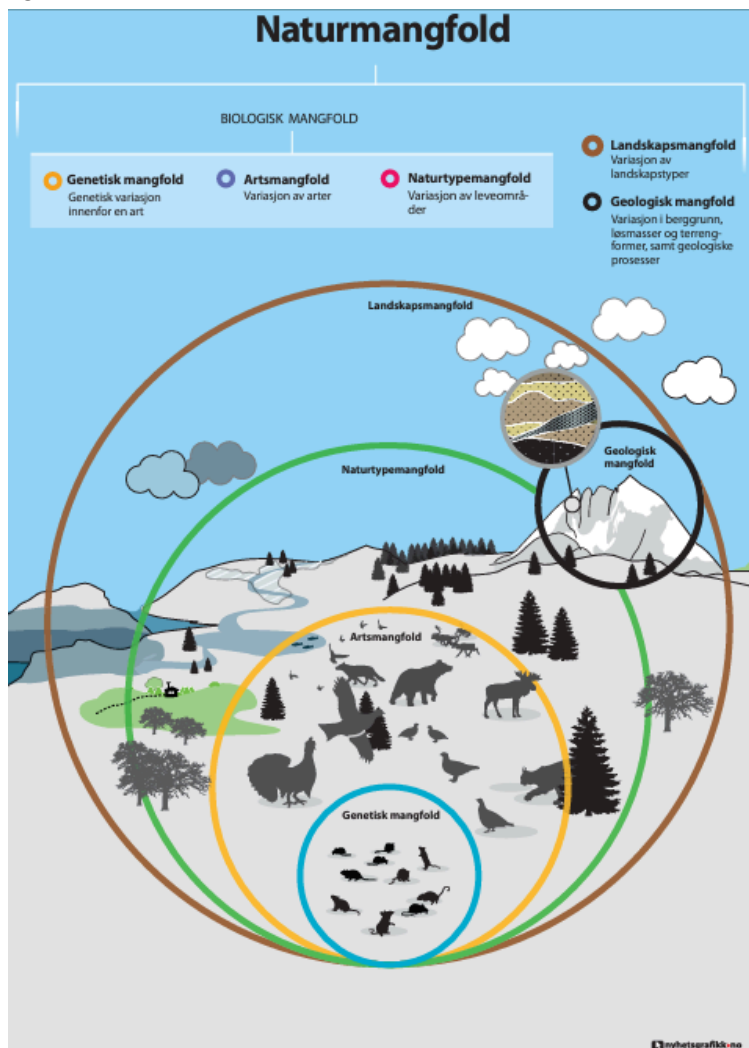
Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	3
1.1 Rammer for planarbeidet	4
1.2 Formål	4
1.3 Internasjonale, nasjonale, regionale og lokale føringer	4
2.0 Organisering, planprosess og medvirkning	5
2.1 Prosess og metode	5
2.2 Medvirkning	6
3.0 Forslag til fremdriftsplan	7

1.0 Innledning

Kommunen har iverksatt arbeid med ny kommuneplan hvor man fokuserer på FNs bærekraftsmål. Kommunen har tatt inn over seg at for å bevare naturmangfoldet må arbeidet knyttes opp til bærekraftsmålene. Planen vil både føre til økt kunnskap og bevisstgjøring om det å ta vare på naturmangfoldet rundt oss – for kommunens administrasjon, politikere, næringslivet, reiselivet og innbyggere.

Planen vil være grunnlagsdata for kommunen og vil bidra til mer forutsigbare prosesser ved at avveininger mht. naturmangfold hensyntas på overordnet nivå i samfunns-, areal- og handlingsdel (kommuneplanen). Arbeidet med kommunedelplanen for naturmangfold skal være et virkemiddel for saksbehandling, og lokal forankring og medvirkning i utvelgelsen av viktige naturområder i Narvik kommune. Dette vil stå tydeligere i avsnitt 2.0 og 2.2 prosess og metode.

Illustrasjon: Nyhetsgrafikk, i St.meld 14 (2015-2016) s. 14.

1.1 Rammer for planarbeidet

Kommunedelplan for naturmangfold i Narvik kommune skal utarbeides som en kommunedelplan. Kommunedelplanen er ikke en juridisk bindende arealplan, men et kunnskapsgrunnlag som vil kunne gi føringer. Kommunedelplanen for naturmangfold skal være et verktøy for saksbehandling, planlegging og drift av områder som berører natur. Det legges opp til medvirkning i henhold til plan- og bygningsloven kapittel 5.

Planprogrammet skal gjøre rede for følgende:

- Formålet med planarbeidet
- Statlige og regionale føringer
- Organisering
- Prosess
- Metode
- Medvirkning

1.2 Formål

Hovedmålsetting er at planen skal bidra til kunnskapsutvikling og allment tilgjengeliggjøre informasjon rundt naturmangfoldet i Narvik kommune, sikre naturverdier kommunen har ansvar for og hvorfor naturmangfold er viktig.

- Planen skal gjøre naturinformasjon tilgjengelig for allmennheten og forvaltningen selv.
- Raskere og mer forutsigbare planprosesser.
- Ivareta hensyn til lokaldemokrati og medvirkning.
- Kartlegging og ivaretagelse av naturmangfold i kommunen hvor det i dag er kunnskapshull.
- Planen skal bli et kunnskapsgrunnlag for bærekraftig arealbudsjettering med et tilhørende naturregnskap.

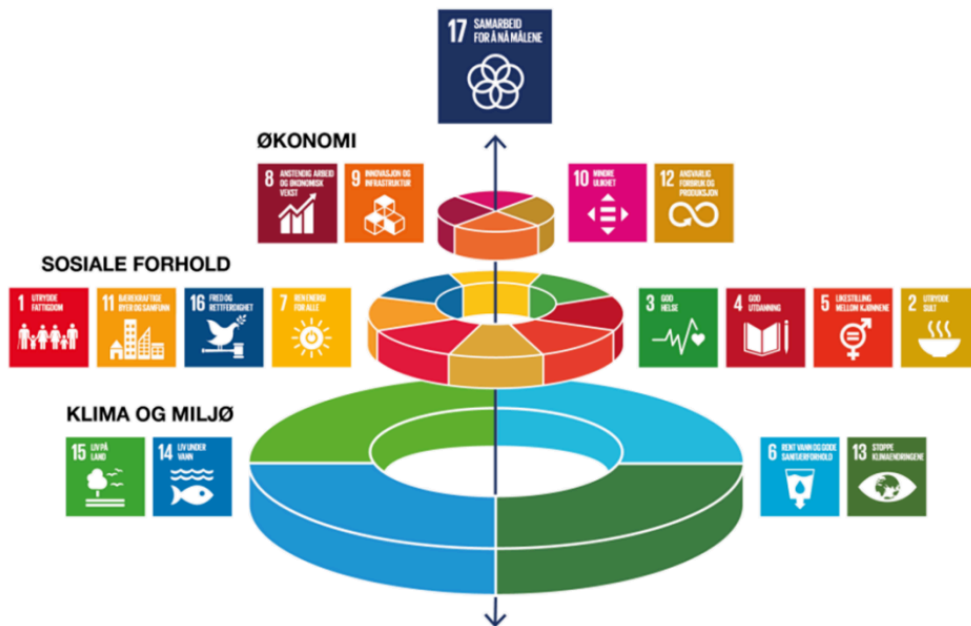
1.3 Internasjonale, nasjonale, regionale og lokale føringer

Det er en rekke internasjonale, nasjonale, regionale og lokale planer, avtaler og lover som er styrende og/eller retningsgivende for arbeidet med kommunedelplan for naturmangfoldet. De mest sentrale følger under. Listen er imidlertid ikke uttømmende.

Internasjonale føringer

Narvik kommune skal jobbe aktivt med å nå FNs bærekraftsmål. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine. Bærekraftsmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold. Ivaretagelse av klima og

miljø-dimensjonen er helt grunnleggende for å sikre den sosiale og økonomiske dimensjonen. Kommunedelplan for naturmangfoldet vil bidra til kommunes arbeid med å nå bærekraftsmål 6 (sikre rent vann og gode sanitærforhold), bærekraftsmål 13 (motvirke klimaendringene) og bærekraftsmål 14 og 15 (bevare natur på land og i vann).

Illustrasjon: FNs bærekraftsmål med de tre dimensjoner

Konvensjonen om biologisk mangfold er en global avtale om bevaring, og om bærekraftig og rettferdig bruk av biologisk mangfold. Konvensjonen har tre hovedmål:

1. Bevare det biologiske mangfoldet på kloden.
2. Sikre bærekraftig bruk av biologiske ressurser.
3. Å dele godene av genetiske ressurser rettferdig.

Naturavtalen setter mål for arbeidet med å stanse tap av natur frem mot 2030 og 2050. Naturavtalen skal bidra til å nå de tre målsettingene i konvensjonen om biologisk mangfold.

Parisavtalen er en internasjonal avtale som skal bidra til at verdens land begrenser klimaendringene.

Havmiljøavtalen er en avtale om bevaring og bærekraftig bruk av internasjonale havområder.

Nasjonale føringer

Norge har 24 miljømål som er fordelt på områdene naturmangfold, kulturminner og kulturmiljø, friluftsliv, forurensning, klima, og polarområdene. I nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 punkt 5.3 trekker frem bevaring av naturmangfold, friluftslivsinteresser og kulturmiljø som et viktig punkt for de neste årene. Regjeringen mener at helhetlig samfunns- og arealplanlegging må bidra til innsatsen for klima og miljø for at klima skal ses i sammenheng på tvers av sektorer.

Det mest sentrale lovverket for å styre arealbruken i kommunen er plan- og bygningsloven. Loven skal blant annet fremme bærekraftig utvikling, gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser og sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning ved planlegging og vedtak etter loven. Ved all planlegging og vedtak etter loven skal det legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Naturmangfoldloven er det viktigste virkemiddelet vi har for å ta vare på naturmangfoldet i Norge. Loven gjelder for alle sektorer som forvalter naturmangfold eller tar beslutninger som har konsekvenser for naturmangfold. Aktiviteter som i utgangspunktet reguleres av annen lovgivning skal vurdere saken etter miljøprinsippene fra naturmangfoldloven, og vurderingene skal fremgå av beslutningen

Det er flere relevante lover og forskrifter i tillegg til de nevnt ovenfor. Noen eksempler er: vannressursloven med vannforskriften, laks- og innlandsfiskeloven, som er særlig viktig for å ivareta vannmiljøet og det marine naturmangfoldet. I tillegg kan villtloven, lov om skogbruk og jordlova m.m. nevnes som viktige lover for ivaretagelsen av naturmangfoldet for villt, skog og landbruksinteresser.

Regionale føringer

I arealpolitiske retningslinjer fra Nordland fylkeskommune punkt 8.3 skal ressursgrunnlaget i Nordland benyttes og forvaltes med god balanse mellom bruk og vern. Slik at natur- og kulturmiljø, kulturminner, landskapskvaliteter og fornybare ressurser ivaretas for fremtidige generasjoner.

Lokale føringer

I kommuneplanens samfunnsdel (vedtatt i september 2022), følger det at Narvik kommune skal være en bidragsyter til å stoppe klimaendringene. Under areal og transportstrategier skal Narvik kommune også bidra til å bevare naturmangfoldet på land, i sjø og vassdrag.

2.0 Organisering, planprosess og medvirkning

Rådmannen nedsetter en arbeidsgruppe og fremmer planen politisk.

2.1 Prosess og metode

Høringsutkast for planprogrammet skal legges ut til offentlig ettersyn samtidig som oppstart av planarbeidet kunngjøres. Planprogrammet gjør rede for formålet med planarbeidet, og skal sette de overordnede rammene for prosjektet, samt føringene som benyttes i utarbeidelsen av planen.

Metodikken i planarbeidet for denne planen vil kommunen i stor grad benytte kunnskapen kommunen allerede besitter gjennom konsekvensutredninger for naturmangfold i private reguleringsplaner, områdereguleringer, og kommuneplaner. Narvik kommune ønsker gjennom denne planen å samle det spredte kunnskapsgrunnlaget som har blitt funnet gjennom de forskjellige konsekvensutredningene. Dette vil tilgjengeliggjøre informasjonen for saksbehandlere, utbyggere, innbyggere og politikere, og vil være et stort steg på veien videre med å bevare naturmangfoldet som finnes i Narvik kommune. I første omgang vil kartlegginger prioriteres i områder med et forventet utbyggingspress. Dette har sammenheng med at det er disse områdene som er mest truet av arealendringer og dermed tap av verdifull biologisk mangfold.

Under arbeidet med kompilering og sammenstilling av kart, og fagkunnskap fra tidligere data vil det være naturlig å se om det er behov for ytterligere kartleggelser. Det legges også opp til at denne kommunedelplanen vil være det første steget videre til en handlingsplan for naturmangfold, men dette må avklares ytterligere gjennom planprosessen.

Områder hvor det allerede er registrert rødlistede arter kan gi en indikasjon på hvor det finnes viktige naturtyper og truede arter i Narvik kommune. Artsdatabanken vil gi god overordnet informasjon angående naturmangfoldet som allerede finnes i kommunen. Slik som arter, fremmede arter, m.m.

Videre vil planen kunne avdekke de største kunnskapshullene, og man vil eventuelt kartlegge disse.

Planen vil kunne bidra til å gi en oversikt over natur- og naturområder som er viktige for reiselivet og være et kunnskapsgrunnlag for ivaretagelse av disse områdene gjennom ansvarlig formidling og bruk. Planen vil også kunne bidra i reiselivets arbeid med besøksflyt og besøksforvaltning i natur- og kulturområder tilknyttet Narvik kommune som reisemål.

2.2 Medvirkning

I høringsperioden til varsel om oppstart og offentlig ettersyn av planprogrammet ønsker vi særlig innspill på følgende:

- Konkrete innspill til viktige områder for naturmangfold
- Kartleggings og utredningsbehov

For å sikre bred medvirkning vil aktuelle fagmiljø, turistnæring, miljøorganisasjoner, skoler, friluftorganisasjoner, enkeltpersoner med uunnværlig lokalkunnskap m.fl. inviteres til innspill i planarbeidet. Det legges opp til at arbeidsgruppen skal ha særskilt dialog med Statsforvalteren i Nordlands miljøvernavdeling for ev. avklaringer i prosessen.

Denne medvirkningsprosessen vil sikre et godt sluttprodukt, med bredt kunnskapsgrunnlag som vil være viktig for den fremtidige forvaltningen av naturmangfold i Narvik kommune.

3.0 Forslag til fremdriftsplan

Delmål	Dato
Varsel om oppstart av planarbeid og offentlig ettersyn av planprogram	Mars 2024 - April 2024
Behandling av innkommende forslag og justering av planprogram	Mai 2024
Fastsetting av planprogram i kommunestyret	Juni 2024
Kartlegging av naturmangfold i kommunen	Juni 2024 - August 2024
Det skal gjennomføres et åpent møte evt en digital løsning hvor innbyggere får markere verdifulle naturområder i kart	Juni 2024 - August 2024
Utarbeidelse av planforslag	Juni 2024 - September 2024
Politisk behandling av planforslag med offentlig ettersyn	Oktober 2024
Behandling av merknader	November - desember 2024

Nye kartlegginger hvis nødvendig	November - desember 2024
Sluttbehandling og vedtak av planen	Januar 2025